

De Singlehanded van een roekie.

Als we na drie en een halve maand varen door Denemarken en Zweden terug in Nederland zijn drop ik bij mijn lief Astrid het idee om mee te doen met de Singelhanded. Ik leg haar uit wat het inhoudt, wat het vaar gebied is en wat voor opdrachten er zoal zijn. Het idee wordt niet direct met gejuich ontvangen, iets wat ik overigens ook niet verwacht had. Mijn lief heeft zo haar bedenkingen, we zeilen immers nog maar sinds drie jaar. Maar belangrijker, er wordt geen veto over uitgesproken. Ik laat het idee dan even eerst maar even rusten. Of beter gezegd, sudderen, op een heel klein vuurtje. Zo nu en dan komt het weer even ter sprake. Als ze op een gegeven moment anderen over mijn plan verteld weet ik dat het goed zit.

Op 24 september stuur ik Frits een appje met de tekst: “Zojuist ook aanmelding van Singelhanded verstuurd. 🍊”. Zijn reactie is: “Zo, dat is lef hebben. 👍”.

Die “lef” geldt uiteraard ook mijn lief Astrid. Lef dat ze me laat gaan. Uiteraard moet ik beloven voorzichtig te zijn, geen gekke dingen te doe en dat veiligheid en op save spelen voor alles gaat. Ik beloof het.

Het “geen gekke dingen doen” is trouwens een lastige, want de Singlehanded en Duohanded zijn eigenlijk synoniemen voor “gekke dingen doen”.

Ik heb me zo goed als het kan voorbereid. Zo volg ik op 2 oktober het online palaver. Ik doe er handige weetjes op.

Ik heb nog diverse kleine aanpassingen aan de boot gedaan. Zo heb ik het grootzeil voorzien van een neerhalen, reeflijnen aangebracht zodat ik vanuit de kuip kan reven, verder een “koplamp” op de boeg aangebracht die ik vanuit de kuip kan bedienen en zo nog wat kleinigheden. Door buurvrouw Els heb ik m’n reddingsvest laten aanpassen zodanig dat ik m’n draagbare marifoon nu gemakkelijk aan het vest kan bevestigen. Ik heb voldoende proviand ingeslagen en maaltijden gemaakt die ik in de oven kan opwarmen. Uiteraard gaat er ook de nodige warme kleding mee. Het reglement is geprint en bestudeerd, er is een lijst gemaakt met de meest gunstig vertrektijden voor routes op het wad, tijden van eb en vloed in de verschillende havens genoteerd en zo nog het nodige.

Op vrijdag 18 oktober vaar ik dan van Warns naar Lelystad. Mijn Singlehanded is officieus begonnen. Het is mistig. De sluiswachter bij Stavoren wil me vanwege de mist niet gelijk schutten. Een twintig minuten later mag het dan toch. Op het IJsselmeer wordt de mist nog wat dikker.

Ik heb geen rolmaat bij me maar het zicht is beslist minder dan de duizend meter waar het BPR het over heeft. Als ik het zou moeten schatten is het maximaal zo’n tweehonderd meter. Er staat geen wind, de zeilen blijven dus ongebruikt en motor zorgt voor de voortstuwing. Ik kijk constant om me heen, kijk met regelmaat op de kaartplotter of er andere schepen in de buurt zijn en blijf alert. Een keer kom ik een andere zeilboot tegen. Doordat ze hun sloopshoorn gebruiken hoor ik hen eerder dan dat ik hen zie. Op

een uur varen van Lelystad, ik ben dan zo'n drie uur onderweg, begint het gelukkig wat op te klaren.

Rond half vier staat het ontvangst committee op de steiger in Lelystad klaar om mij op te vangen en wordt er geholpen met vastleggen, waarna een hartelijke begroeting volgt. Een deel van de deelnemers is al eerder aangekomen. Het andere deel druppelt na mij gestaagd binnen. Later in de middag volgt de "steigerborrel" en het hoogtepunt van vrijdag is uiteraard het voortreffelijk sailersdinner! Om een uur of tien besluit ik n'm kooi op te zoeken. De feitelijke tocht moet nog beginnen maar het was nu al een intensieve dag voor deze eenenzestigjarige roekie.

Dag één

Of ik wat geslapen heb? Ja en nee. Wel geslapen maar niet zo heel lang. Om negen uur haal ik de afgesloten koker met de vaaropdrachen, tracker, de diverse invulbladen en een mooi kussentje op. Om tien uur volgt dan nog een palaver met de laatste informatie en om elf uur de traditionele snertmaaltijd. Aansluitend volgt het fotomoment in vier bedrijven. Telkens zijn er nog één of meer deelnemers die op hun gemak aan komen wandelen. Ach ja, het is net het normale leven. De een maakt zich druk en de ander denkt, mañana, rustig aan.

De tijd die daarna nog rest tot de start gebruik ik om de laatste voorbereidingen te treffen. Terwijl het buiten nagenoeg windstil is en het zachtjes regent schrijf ik ook de eerste woorden van het scheepsjournaal. Het schrijven van een journaal is overigens een verplicht onderdeel.

Om twaalf uur gooi ik los en vaar de Jente langzaam naar de "wachtkamer". Als de trimarans, die om half één starten, vertrokken zijn mogen de solisten het startvak in. Om ca kwart voor één klinkt voor de soloboten vanaf het startschip de sloopshoorn en wordt de code getoond van het cijferslot. Het feest kan beginnen!

Ik maak de koker open en haal de zeilaanwijzing er uit. In verband met de windverwachting van zondagmiddag en avond heb ik mijn oorspronkelijk plan om eerst naar het noorden te gaan laten varen. Ik heb besloten om eerst de opdrachten op het Marker- en IJsselmeer te doen en dan maandag naar het Wad. Na een snelle scan van de opdrachten heb ik mijn vaarplan gemaakt.

Er is bij sommige schippers, waaronder mijn persoon, wel wat verwarring over het rondenvan van het startschip. Dat blijkt niet nodig te zijn. Hierdoor kom ik wat achteraan in de "kudde plastic" te liggen. Bijna alle schippers van dat "plastic" heeft blijkbaar het zelfde plan. Het grootste deel van de vloot gaat richting de Houtribsluizen. Ik zit in de tweede groep die geschud wordt.

Een van de spelregels is dat de deelnemers binnen één uur na de start hun verwachte zeiltijd moeten doorgeven. Ik laat er een simpele rekensom op los. Ca. 200 NM x een gemiddelde van 4 knopen per uur is 50 uur. Ik plus er nog een uurtje bij en stuur dan een appje met mijn gegevens en mijn verwachte zeiltijd van 51 uur naar Elly.

Samen met een groot vrachtschip komen we in de bakboord sluis terecht. Het gaat best wel chaotisch. Sommigen van hen die als eerste invaren maken direct vast waardoor de rest om hen heen de kolk in moeten. Niet echt handig. Maar waarschijnlijk varen alle andere deelnemers al veel langer dan mijn persoon en zullen er dus wel hun wijze redenen voor hebben. Uiteindelijk lukt het iedereen toch om een plaatsje in de kolk te vinden. Na de schutting hijs ik, zodra het kan, de zeilen en zet koers naar Muiden. Met mijn oude zeilen kan ik helaas niet zo scherp aan de wind varen als ik zou willen. Ik moet een paar keer kruisen.

Als ik rond 19:45 tussen de lichten de “oprijlaan” naar Muiden vaar is het al donker. Een groot deel van de deelnemers vaart dan inmiddels richting Volendam. De eerst deelnemer passeerde mij met zijn blauwe spinnaker al om ca 18:30. In Muiden luidt de opdracht: “Maak een selfie met de gedenkplaat aan de gevel van Herengracht 33” Na de gevraagde selfie gemaakt en verstuurd te hebben zet ook ik koers richting Volendam. Ik heb de wind tot aan het “Paard van Marken” recht van achter en zet de zeilen in stand “melkmeisje”. Weet trouwens niet of die genderaanduiding anno 2024 nog wel mag maar het vaart voortreffelijk. De Jente vaart dik zes knopen.

Ik besluit dat het tijd is voor wat warm eten. Ik steek de oven aan en warm er de de zelfgemaakte bami in op. Als deze klaar is geniet ik ervan in de kuip. Ondertussen is er boven Almere dan een mooi en groot vuurwerk te zien. Ik loop langzaam in op een paar boten die voor mij varen. Wat is dit genieten!!

Om 22:40 vaar ik de haven van Volendam binnen. Motor starten, zeilen strijken en dan op zoek naar een geschikte plaats om aan te leggen. Ondertussen ook goed op de andere “malloten” letten die of hetzelfde idee hebben of alweer aan het vertrekken zijn. Wat ben ik ondertussen blij dat het niet regent en het slecht tien knopen waait. Na het stempel gescoord te hebben zet ik koers naar Hoorn. Onderweg is het goed uitkijken voor de boeien die onverlicht in het water liggen. Ze worden gelukkig goed op de kaart weergegeven. Het is inmiddels zondag als ik om 0:48 de havenkom van Hoorn binnen vaar. Ik vind een plekje in de stadshaven naast een groot motorjacht. Ik probeer zo zachtjes mogelijk te doen maar plots staat daar toch de bewoner van dit jacht in z’n donkerblauwe badjas boven mij. Hij bromt dat het wel een hele gekke tijd is om nog binnen te komen. Tsja, dat kan ik niet helemaal ontkennen. Ik bied mijn nederige excuses aan, vertel dat we met een prestatie tocht bezig maar dat hij daar uiteraard geen boodschap aan heeft. Vooral met dat laatste is hij het helemaal mee eens. Ik ga nog op zoek naar het stempel die door de vriendelijke havenmeester ergens in een kast is gelegd. Als ik weer bij de Jente kom is het over half twee, hoog tijd om m’n kooi op te zoeken. Wat een dag!

Dag twee

Gister sloot ik af met “wat een dag”. Nu begin ik m’n journaal er mee. Wat een dag!! Vanmorgen ben ik om ca half 8 opgestaan. Eerst het logboek bijgewerkt en het Journaal van gister. Om ongeveer half negen helpt buurman Badjas de Jente te lossen van zijn boot. Ik vraag of hij nog een beetje goed geslapen heeft, nee, niet zo goed is z’n wat korzelige antwoord. Voor ik wegvaar wens ik hem nog een oprecht goede en rustige zondag toe, er kan zowaar een mini glimlachje af. Met de nadruk op mini.

Om kwart voor negen heb ik het zeil gehesen, de motor tot zwijgen gebracht en vaar ik tussen de havenhoofden het IJsselmeer op richting de sluizen bij Enkhuizen. Er staat een heerlijke wind en de snelheid van de Jente is zo'n dikke 6 knopen.

Ik geniet. Om half elf laat ik de zeilen zakken, zorg dat de stootwillen buitenboord hangen, breng mijn "sluislijnen" in gereedheid en kan dan direct de sluiskolk invaren samen met nog drie collega's. Met mijn sluislijnen lukt het me goed de Jente solo vast te leggen. Heb ik deze lijn om een bolder op de wal belegd, zet ik de motor licht in de vooruit en houd zo de Jente stabiel aan de kant terwijl ik de andere landvasten kan beleggen. Het niveau verschil is slecht vier cm hoor ik van de sluiswachter, dus laat ik de landvasten maar achterwege. Het duurt niet lang of we kunnen de kolk al weer uitvaren. Even later zeil ik richting Andijk. Het gaat top. Soms tikken we de zeven knopen aan. Go Jente, go!

De haven van Andijk is compact. Er is na binnenkomst niet echt veel manoeuvreerruimte. Toch heeft het organisatiecomité in haar grote wijsheid bepaald dat ook hier de motor pas aan mag na binnenkomst in de haven. Later in de middag krijgt Bas de Havenmeester hier lucht van en krijgt een collega solist een uitbrander. De benadering van Andijk wordt dan door het comité alsnog aangepast.

Ik leg de Jente naast een kotter en ga op zoek naar de gedenksteen bij Grootslag voor de gevraagde selfie. Terug bij de Jente start ik de motor, maak los en wil wegvaren als plots de motor het voor gezien houdt. Ik probeer hem weer te starten maar zonder resultaat. Ondertussen waait de wind de Jente verder de haven in. Ik overzie snel de situatie. Aan het eind ligt een omgebouwd vrachtschip met solide bolders. Daar stuur ik de Jente naar toe. De eigenaar is aanwezig en slaat snel de landvast die ik hem toewerp om de stevige bolder heen. De Jente komt tot stilstand. Oef.

Ik ga op onderzoek uit wat de oorzaak kan zijn maar vind deze niet direct. De dieselpomp is onlangs nog vernieuwd. Dus valt af. Ik kijk de filters na maar die zijn schoon. Ik heb telefonisch overleg met mijn achterwacht en loop naar de havenmeester en vraag of er heel toevallig een monteur aanwezig is. Dat is niet het geval. Ik ga terug naar de Jente. Ik ontlucht de leidingen en probeer opnieuw te starten. Na een paar pogingen loopt de motor toch weer. Ik geef gas, nog meer gas, vol gas, stationair, vol gas, en weer terug naar stationair. De motor blijft lopen. Ik ruim het gereedschap en dergelijke weer op en maak de Jente klaar voor vertrek. Tijdens het gebeuren heb ik ook een paar keer overlegt met Frits. Ik geef door dat de motor weer loopt en dat ik naar Den Oever vertrek. Het gedoe heeft me anderhalf uur gekost.

Ik rol de Genua uit en verlaat zeilend de haven. De wind is inmiddels toegenomen tot een knoop of 15 en prima om allen op de genua te varen. De Jente loopt dik zes knoop. Ik kan weer wat ontspannen.

Na twintig minuten besluit ik ter controle de motor nogmaals te starten. Sjitekeriteketit. Hij start weer niet. Ik besluit dan resoluut de koers te verleggen naar Stavoren. Daar moet so wie so een stempel bemachtigd worden. Mocht ik de oorzaak van het motor problemen niet kunnen vinden ben ik dan in ieder geval vlak bij de thuishaven Warns. O,

wat baal ik!! Tijdens de tocht bedenk ik hoe en of ik zonder motor in Stavoren kan aanleggen. Ik ken de kom voor de sluis redelijk goed en besluit het erop te wagen. Wel neem ik nog contact op met de KNRM en bespreek met hen de situatie. We spreken af dat ik contact opneem als het niet mocht lukken.

De wind is zuid en daarmee kan ik de kom ook wel weer uitvaren mocht het nodig zijn. Na anderhalf uur nader ik Stavoren. De wind is inmiddels verder toegenomen tot zo'n twintig knopen. Ik haal het grootzeil naar beneden en rol daarna de genua zover in dat er nog maar een klein puntje blijft staan, toch loopt de Jente nog zo'n dikke vier knopen. Ik haal de snelheid er uit door zig zag te varen en vaar dan de kom in. Ik ga recht op de steiger af die ik vooraf bepaald had. Op het laatste moment stuur ik de neus van de Jente in de wind en kom op het juiste moment naast de steiger stil te liggen. Ik spring met een van de landvasten in m'n hand op de steiger en leg onze opstandige dame vast. Via Whatsapp krijg ik vrijwel direct een duimpje van Frits. Dat doet goed.

Na diverse vergeefs pogingen het motorprobleem de baas te worden besluit ik dat er eerst een monteur bij moet komen. Zo ga ik niet verder. Ik licht het thuisfront in, ga nog maar op zoek naar een stempel, maak de meegenomen andijviestamppt klaar, dop de enige Hertog Jan die aan boord is en probeer ervan te genieten. Dat lukt. Het smaakt ondanks alles prima.

Dag drie

“Het is een nacht, die je normaal alleen in een film zie”.

Mijn nacht is wel iets minder romantisch dan die in het liedje van Guus Meeus bezongen wordt.

De plek waar ik lig is niet optimaal. Zeker niet met de geldende windverwachting. De wind is voornemens nog uitbundiger te gaan doen. Drieëntwintig knopen met uitschieters naar vijfendertig.

Aan de buitenkant van de steiger waar ik aan vast lig zitten een aantal meerpalen. Deze zijn zo'n dertig centimeter breed. Je stootwillen moeten uiteraard tussen boot en meerpaal blijven zitten om beschadiging te voorkomen.

De wind en deze meerpalen zijn een verre van ideale combinatie. De bolders en stootwillen hebben het zwaar. Ondanks dat de wind van voren komt schommelt en stamp de Jente behoorlijk. Ik probeer haar steviger vast te leggen maar het gestamp en geschommel blijven. Ik weet even niet hoe het anders moet.

Op een gegeven moment ga ik toch maar te kooi maar kan door al het gebeuren en het constante gebonk, piepen en kraken niet slapen. Ik zie ondertussen in de Kwebbelapp van de Singelhanded allerlei leuke berichtjes voorbij komen over voortgang van andere deelnemers en ook gezelligheid in diverse havenkroegen. Slik. Maar ja, het is even net oars.

Rond een uur of één in de nacht houd ik het niet meer uit. Dit gaat zo niet langer. Straks moet er nog meer dan de motor gerepareerd worden. Ik kleed me warm aan en ga naar

buiten. Bij alle relatieve tegenslag ben ik toch ook blij dat het niet echt koud is, het niet regent en het nog bijna volle maan is. Ondanks de bewolking is het daardoor niet heel donker. Zit er toch iets mee.

Ik besluit het helemaal anders te doen. Ik maak de landvasten los en laat de Jente wat wegdrijven. Ik beleg de landvasten van meerpaal naar meerpaal totdat ik bij de laatste kom. Dan stap ik op de boeg van de Jente en laat de lijnen langzaam tot maximaal vieren. Ik maak ze vast aan de bolders. De boot is nu vrij om te bewegen, wordt door de wind van de steiger weg gehouden en komt eindelijk tot rust. Geen gebonk, gekraak en gepiep meer. Zowel de Jente als ik slaken een zucht van verlichting. Ik doe m'n kleren uit, naam nog een paar happen heerlijke koude andijviestamppot en kruip weer in m'n kooi. Morgen weer een dag.

Wat is het toch fijn slapen op een stille, zachtjes wiegende boot.

Als ik wakker word is het al 9 uur. Ik bel naar Han van de jachthaven in Warns op en leg de situatie uit. Waar lig je precies, dan stuur ik je de monteur.

Ik kleed me aan, neem ondertussen nog een paar happen van de koude andijvie, ruim wat op en haal vast de kap van de motor. Een half uur later komt monteur Torsten met z'n emmer met gereedschap aan boord. Torsten komt oorspronkelijk uit Duitsland maar woont al vele jaren in Nederland. Hij spreekt met een heerlijk Duits accent. Ik leg de situatie met de motor uit en vertel wat ik zoal gedaan heb. Torsten gaat op onderzoek uit. Het voorfilter wordt gecontroleerd, brandschoon, slangen nagelopen, lijken ook oké. Brandstof pomp is nieuw, dus moet goed zijn. We zijn het er al redenerend over eens dat er op een of andere manier lucht in het systeem moet komen. Dan ontdekt Torsten dat er iets beweging zit in een koppeling van de slang van de tank naar het voorfilter. Niet veel, maar toch. Dat zou de oorzaak wel eens kunnen zijn. Hij stelt voor dat ik naar Warns vaar, dat we daar de slang los halen en bij een mechanisatie bedrijf in Hemeleum een nieuwe laten maken.

We ontluchten het systeem nogmaals, starten de motor en laten hem stationair draaien. Als Torsten vertrokken is en ik de Jente klaar maak voor vertrek krijg ik een telefoontje van zwager Theo. Hij moest voor z'n werk in Stavoren zijn en wil even langs komen. Wat gaaf. Ik leg uit waar ik lig en even later drinken een koffie en praten even bij. Dan wordt het voor mij tijd om naar Warns te gaan. Theo gooit de Jente los en ik vaar naar de sluis. In Warns maak ik de verdachte leiding los en ga op zoek naar Torsten. Ik kan hem echter niet vinden en besluit dan zelf naar het mechanisatie bedrijf te gaan om een nieuwe slang te laten maken.

Bij terugkomst tref ik Torsten weer en die is een beetje boos op mijn zelfstandigheid. Oeps. Ik bied omstandig mijn excuses aan zeg dat het niet mijn bedoeling was hem te passeren. Gelukkig is de vrede dan weer gesloten.

Ik bouw de nieuwe slang in en vraag Torsten of het zo goed is. Prima gedaan is zijn antwoord. We ontluchten het systeem weer en starten de motor. We besluiten hem dan weer uit te zetten en na een half uur opnieuw te proberen. Als Torsten om drie uur terug

komt heb ik de boel weer opgeruimd. De motor start gelukkig direct. Het heeft er veel van dat het probleem is opgelost. Gelukkig.

Om de tocht nu nog te volbrengen acht ik niet haalbaar. Ik moet nog naar Texel, Vlieland en een op-en-neertje in de Meep onder Terschelling. Dat wordt hem niet meer in de overgebleven tijd en met de actuele windverwachting. Toch wil ik deze eerste Singelhanded waardig afsluiten en besluit daarom naar Lelystad te zeilen. Om kwart voor vier vaar ik het IJsselmeer weer op. De wind heeft veel aan uitbundigheid ingeboet en is wisselvallig, zowel kwa sterkte als ook richting. Om half elf gaat het regenen en houdt zowel de wind al ik het voor gezien. Ik start de motor. Ik kan toch niet meer DNF (did not finish) krijgen dan ik al heb. Iets na elven vaar ik de donkere en stille haven van Flevo Maria in en zoek een geschikte plek om aan te leggen.

Dag 4

Als ik wakker ben neem ik eerst maar een douche. Ik ga naar de havenmeester voor het afrekenen van de overnachting. Als ik meld dat ik een deelnemer van de Singlehanded ben hoef ik niets te betalen.

Terug op de Jente neem ik müsli als ontbijt, zoek de in te leveren spullen bij elkaar en meld me dan bij Elly en Frits op de Deinemeid. Ik word hartelijk ontvangen. Koffie? Ja, graag. Onder het genot daarvan wisselen we onze belevenissen uit.

Om dik half elf nemen we afscheid en maak ik de Jente klaar voor vertrek. Om elf uur gooi ik los en zet koers naar Stavoren. Het is geweldig zeilweer. De wind waait uit het westen, de zon schijnt uitbundig, wat wil een mens nog meer.

Op een gegeven moment merk ik aan de hekgolf dat er iets anders is dan normaal. Ik kijk naar de dieptemeter en zie dat de kiel haast de bodem raakt. Ik geef de zeilen ruimte om de vaart uit de Jente te halen, zoom snel in op de kaartplotter en zie dat ik boven een uitloper van het Enkhuizerzand zit. Sukkel, foeter ik op mezelf. Behoedzaam vaar ik verder. Het gaat goed. De diepte neemt weer toe en ik zet de zeilen weer goed. Dit moet niet weer Willem!! Ik markeer het gebied op de kaart, doe dat gelijk ook voor het Vrouwenzand onder Stavoren en nog wat andere ondieptes op het IJsselmeer.

Onderweg kom ik een paar deelnemers tegen waaronder ook de Hydra met Laura en Florian. Ze varen met een prauw en zijn daardoor goed te herkennen. Tegen drie uur vaar ik de kom bij Stavoren binnen, ga door de sluis en om kwart voor vier leg ik vast in n'm box en jachthaven de Stormvogel in Warns.

Hiermee eindigt mijn eerste Singlehanded. Eerder en anders dan gehoopt. Wat had ik hem graag compleet uitgevaren. Maar ondanks dat, ik heb er ontzettend van genoten!!